

Утвърждавам:

Йорданка манова

Директор ДГ №105 „Ракета”

**ЕТИЧЕН КОДЕКС НА РАБОТЕЩИТЕ С ДЕЦА
В ДГ №105 ”РАКЕТА „
ГРАД СОФИЯ, РАЙОН „ПОДУЯНЕ”**

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на Детска градина № 105,, Ракета „представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл.1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл.2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл.3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл.4. На всяко дете е гарантирано правото на:

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религията;
- формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

Чл.5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл.6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл.8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл.9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл.10. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл.11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл.12. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл.13. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл.14. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл.15. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл.16. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл.17. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл.18. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл.19. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл.20. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл.21. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл.22. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл.23. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл.24. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл.25. Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл.26. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл.27. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл.28. Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл.29. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл.30. Информиране на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл.31. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл.32. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл.33. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл.34. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Раздел IV

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл.35. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл.36. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл.37. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, детската градита и проява на нетърпимост към подобни действия.

Чл.38. Служителите на ДГ №105"Ракета" са длъжни да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълнява законовите актовете и заповедите на директора.

Чл.39./1/ . Служителите на ДГ № 105"Ракета" поставят пред своя ръководил открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата /2/. Служителите на ДГ"Ракета" не могат да приемат подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните им задължения.

Чл.40. Служителите на на ДГ"Ракета" не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на администрацията на детската градина.

Чл.43.1) При изпълнение на служебните си задължения служителите на на ДГ"Ракета" опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели. Служителите на на ДГ №105 са длъжни своевременно да информират директора за загубата или повреждането на повереното им имущество.

(2) Документите и данните в детската градина могат да се използват от служителите на на ДГ №105 „Ракета”, за изпълнение на служебните им задължения при спазване на правилата за защита на информацията.

Чл.44. Служителите на на ДГ са длъжни да спазват установеното работно време за изпълнение на възложените им задължения.

Чл.45.(1) В отношенията с колегите си, служителите на на ДГ"Ракета", проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2). Служителите на на ДГ уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.

Чл. 46. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на директора.

Чл.46. Със своето лично поведение и чувство за отговорност , служителите на на ДГ"Ракета", трябва да дават пример на другите служители, а директора на и по отношение на подчинените си.

Раздел V МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 47. В ДГ №105"Ракета" да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни възпитание, образование, храна, здравни грижи и да живее без насилие.

Чл. 48. Да се работи за подобряване на сътрудничеството и изграждане на доверие между всички участници в образователния процес за благополучието на децата и семействата им.

Чл. 49. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 50. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.51. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения и живот служителите на на ДГ"Ракета", следват поведение, което не уронва престижа на детската градина, в която работи.

(2). Служителите на на ДГ"Ракета" не допускат на работното си място и в публичното пространство поведение, несъвместимо с добрите нрави и не използва служебното си положение с цел лични облаги.

(3) Служителите на на ДГ"Ракета" се стремят да избягва в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им целят да ги преустановят, като запази спокойствие и контролира поведението си.

(4) Служителите на на ДГ"Ракета" спазват благоприличието в облеклото, съответстващи на служебното му положение и на детската градина, в която работи.

Чл.52. Служителите на на ДГ"Ракета" не могат да участват в прояви, с които биха могли да накърнят имиджа на ДГ"Ракета".

Чл.53. Служителите на на ДГ"Ракета" не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Раздел VII. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл.54.(1). Служителите на ДГ №105"Ракета"извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2). Служителите на ДГ отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват. При необходимост пренасочват въпросите към директора.

Раздел VIII. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.55. Служителите на ДГ не трябва да искат, приемат или разпределят подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните им задължения, преценката или функциите им, или да бъдат възнаграждени за това.

Чл.56. Служителите на ДГ, не трябва да позволяват да бъдат поставяни или да изглеждат поставени в положение на зависимост от когото и да било, не трябва да извършват работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл.57. Служителите на ДГ, опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели. Информират своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл.58. Служителите на ДГ в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигурят ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл.59. Служителите на ДГ трябва да извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която са отговорени или им е известна. Използват документите в детската градина единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл.60. Бивши служители на детската градина не трябва да използват или да разкриват поверителна информация, получена от тях по време на работата им в детската градина, освен ако са законно упълномощени да го направят.

Чл.61. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, в политиката на детското заведение.

Раздел IX КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.62. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните му задължения.

(1) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.

(2) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага директора.

(3) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(4) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на директора, служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел X КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 63.(1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към ДГ”Ракета”се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 64. (1) Комисията по етика:

* разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;

* дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл.65. Всеки заинтересован служител има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл.66.(1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 67. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на детската градина.

СТАНДАРТИ ЗА КОМУНИКАЦИЯ

Отнасяйте се към всички с уважение. Отнасяй се с другите така, както ти искаш да се отнасят към теб.

Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички **Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на детската градина.** Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на вашето настроение, на грижата, която полагате в работата си, и на реакцията на околните.

Отговаряйте осведомено, компетентни и предоставяйте актуална и точна информация. Стремешът на служителите на детската градина да бъде максималното подпомагане на околните.

Поддържайте професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

Спазвайте ангажиментите и отговорностите си. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си.

Променяйте вашата организация. Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на детската градина. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Аз, учителят

Задължавам се:

1. Да уважавам уникалността и потенциала на всяко дете.
2. Да работя в най-добрия интерес на детето.
3. В работата си в никакъв случай да не използвам физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.
4. Да уважавам и подкрепям семействата при отглеждане и възпитание на децата.
5. Да уважавам колегите и да ги подкрепям и насърчавам в изпълнение на етичните правила/кодекс/.
6. Да поддържам висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатявам знанията и уменията си.
7. Да осъществявам педагогическата си дейност честно, отговорно и почтено, за да променим общественото признание и с помощта на него да наложим и утвърдим новия образ на педагози с високо качество на образователния процес.
8. Да служа като застъпник на детето и семейството в общността и обществото.
9. Да спазвам етичните правила, заложи в този кодекс.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на детската градина.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите и служителите на детската градина. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешноинституционалните документи;
- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към детската градина;
- грубо отношение към децата, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на накърняване на авторитета на други учители и служители, на имиджа на детската градина, допуснати във и извън детската градина;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване на интересите на други лица.

2. Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:

- вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;
- външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.

3. Сигналите за нарушенията се приемат в детската градина и се регистрират във входящия дневник – регистър.

4. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в детската градина, назначена със заповед на директора, в срок до две седмици/14дни/ от датата на завеждане на сигнала.

5. Комисията е в състав от представители на:

- Главен учител
- педагогическия персонал
- непедагогическия персонал

6. Комисията се председателства от главният учител.

7. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

8. Комисията не разглежда анонимни сигнали.

10. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.

11. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилите сигнал в четиринадесет дневен срок от постъпването му.

12. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

13. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

14. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за вземане на дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

15. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

16. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

Етичният кодекс е приет на Педагогическия съвет от 20.09.2017г. , с Протокол №1 и е задължителен за педагогическия и непедагогически на ДГ №105”Ракета” .

ЕТИЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ **на учителя**

С всички свои думи и действия:

- 1. Ще работя за утвърждаване на професията и ще пазя нейната репутация и престиж.**
- 2. Ще уважавам правата, задълженията и свободите на детето и неговото семейство, както и на всички, с които контактувам в своята работа.**
- 3. Ще спазвам ценностите и принципите за професионално поведение, залегнали в Етичния кодекс на работещите с деца професионалисти.**
- 4. Разбирам и приемам да следвам написаното в Етичния кодекс и съзнавам, че ако го наруша, уронвам престижа на професията и нанасям вреда не само на себе си, но и на моите колеги професионалисти.**
- 5. Да пазя поверените ми тайни**
- 6. Да съм готов да помогна, когато е необходимо.**
- 7. Да не клеветя, да защитавам тези, с които работя, и да не ги критикувам публично.**
- 8. Да поемам справедлив дял от общата работа.**
- 9. Да уважавам правото на личен живот на другите и да не бъда прекалено любопитен.**

Подпис:

